

Dalukal Cei Balaok La-u

Majid Yunos*

Cei Balaok La-u nan angan sa baoh dalukal krung thei jang thau dalam palei pala anak Campa drei. Dalukal ni hu asal (ar. nguồn gốc) krung pagam saong kadha (cốt truyện) phun la-u jang yau kadha phun panang di nagar Campa.

Tuei sakaray caik wek, meng di kal dahlau, nagar Campa hu parabha jieng dua janah: sa bhum birak (miền bắc) saong sa bhum maraong (miền nam). Bhum birak hu tanah aia meng palei Quang Binh nao tel Binh Dinh. Bhum maraong, meng palei Aia Trang nao tel palei Malathit (Phan Thiết).

Dalam dalukal caik wek tel harei ni, patao bia Campa di bhum birak brei thau lac ong kok muk kei drei krung krác tabiak mai meng phun la-u blaoh padeng rai patao di Bal Vijaya (Binh Định). Karei di nan, patao bia Campa di bhum maraong tabiak mai meng phun panang blaoh padeng rai pakrang nagar di Panduranga.

Tuei sakaray caik wek, dua calei paga (Melayu: *keluarga* = gia đình) phun la-u saong phun panang ni mesuh matak gep pieh jieng Raja Diraja (hoàng đế) apan akaok nagar Campa. Hadom thun mesuh matak, hu thei khin alah di thei o. Hu sa hari nan, dua calei paga ni sanang mboh lac mayah khin pataom gep wek, dua gah bhum birak saong bhum maraong duah jalan ngap paruei para saong gep. Blaoh di nan, dua calei paga ni hu ngap likhah caga pieh putra saong putri (Phạn. = hoàng tử và công chúa) dua gah drei khing gep. Kaoh meng harei nan nao, dua calei paga phun la-u di Vijaya saong phun panang di Panduranga hu mai pataom njep gep wek.

Kayua yau nan yeh, mayah ndem tel dalukal balaok la-u, urang thau lac kadha ni mai meng asal (nguồn gốc) calei paga phun la-u krung pakrang nagar di Bal Vijaya.

* Majid Yunos là thành viên nghiên cứu của (Chương trình Thế Giới Mã Lai-Thế Giới Đông Dương.

Dalukal Cei Balaok La-u dalam harak Campaka 1 nan sa baoh dalukal hu pawah (được sao lại) meng tapuk ông Parang angan A. Land. Harei ni, tapuk ni daok dalam sang tapuk (thư viện) EFEO di Paris di ala angka: Campa 22. Dalukal Cei Balaok La-u mada 78 hala, wak di ngaok ba-ar eropah (Âu Châu), atah katut nyu: 210mm x 310mm. Tuei ông A. Lande lac wek, tapuk dalukal ni hu pawah wek meng khaol Cam ngap gruk saong ong Parang angan E. Aymonier di thun 1885 di Saigon.

Hu pawah di thun 1885 dalam rup thaik (thể) prosa (văn xuôi), kayua yau nan jeh, kanaing akhar (hành văn) di hu hadah hadai pieh ka urang puec o. Di ralo libik, kanaing akhar di oh mada mul [,] (dấu phẩy) ngan mul [, ,] (dấu chấm). Kayua kurang mul ni yeh ngap ka kadha Cei Balaok La-u jieng sup palup.

Kadha Cei Balaok La-u krung kami pawah wek nan sa program roh duah akhar Cam krung Ioc-Campa daok khin pataom rami ramik. Yau nan yeh, kami njep khik wek hadom hagait yang mada hu dalam tapuk klak caik wek pieh krung krâc ni juai lahik di dun-ya ni.

၇၇၇၇၇၇ ၈၈ ၇၇၇၇၇၇ ၇၇၇

Ni dalukal ka Cei Balaok La-u mada tak di kal nan sa ong sa tacaow kathaot ra-mbah min. Nan mâng dua ong tacaow nan nao māk njuh ba lasei nan sa ciet aia nan sa kadaoh tra amara sa mbaik pajieng ngaok radaih, blaoh truak nao māk njuh pak ngaok ralong. Nao tel ngaok ralong ong tacaow huak mbeng blaoh nao māk njuh tel krâh pa-ndiak mahu aia nan mâng tacaow nan nao duah ia ma-nyum nao mboh aia tamu di krâh tali bak sa tali [2], baruw tacaow nan ma-nyum blaoh nyu manei. Nan mâng nyu wek marai akhan saong ong nan baruw mâng ong nan pa-ndar tacaow nan ba nao pataow aia nan ka ong nan kieng ma-nyum. Nan mâng tacaow nan ba pataow nao mboh aia di tali nan thu wek abih. Baruw mâng ong nan tangi tacaow nan lac habar lac blaoh mboh dom nâm bathah di tali ni blaoh o mboh aia o. Baruw mâng tacaow nan lac wek lac mâng karani dahlak mboh aia thrai tali dahlak ma-nyum thrup mahu blaoh dahlak manei bak drei bak jan habar kac arak ni blaoh aia thu abih caik. Ong nan mahu aia di thau [3] labik kieng ngap habar o, nan mâng ong nan pa-ndar tacaow nan rawak njuh marai pajieng blaoh truak radaih nao sang. Baruw mâng tacaow nan daok di sang yaom tajuh harei gan blaoh matian je. Nan mâng dom po ganuer lang saom praong anaih dalam palei māk ong saong muk nan. Lac habar tacaow ong su muk nan tian blaoh o mboh pasang o. Nan meng ong saong muk lac dahlak lakau ndem wek saong po ganuer lang saom halei tacaow dahlak mâng anaih nde ni di hu thau ndem pakrâ klao saong thei o tacaow dahlak tak di kal nyu tuei ong nyu nao māk njuh pak ngaok [4] ralong blaoh tacaow dahlak mahu aia blaoh nyu nao duah aia ma-nyum nyu nao mboh aia tamu di krâh tali blaoh nyu ma-nyum saong nyu manei blaoh nyu marai akhan saong ong nyu blaoh ong nyu pa-ndar nyu ba ong nyu nao ma-nyum. Nan mâng nyu ba nao ma-nyum mboh aia di tali nan thu wek abih blaoh dua ong tacaow pajieng njuh wek marai sang je. Mada tacaow dahlak matian kayua ma-nyum aia di tali nan min. Nan lang saom po ganuer urang di māk ong saong muk tra o. Baruw mâng tacaow nan matian dalapan balan ndih di apuei anâk lakei wil jieng [5] blaok la-u mada harei mada praong tel tujuh balan thau ndem bak taom thun thau nduec ma-in rah takai glai bak klau thun thau gleng pabaiy. Nan nyu mai mâng gleng pabaiy nyu pa-ndar maik nyu pa-apah nyu di patao ka nyu kieng gleng kubaw patao nan mâng maik nyu lac wek, lac hâ ta-ngin takai o hu dom di galung nao galung mai yau nan, gleng pabaiy tok klau drei pabaiy min maik daok ka-uk huec nda ka lahik min blaoh anâk pa-ndar maik pa-apah anâk di patao ka anâk kieng gleng kubaw patao habar kac kieng [6] klah di lahik. Kubaw urang ralé yau nan. Maik nyu di pa-apah nyu o nyu di peng o sa dua nyu pa-ndar maik nyu nao puec saong patao bi hu ka nyu je. Nan meng maik nyu ciip nao puec saong patao ka nyu je. Baruw mâng maik nyu nao puec saong patao. Maik nyu nao tel pabah mbeng jang patao blaoh athau graoh. Nan mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew tangi. Lac thei marai blaoh athau graoh. Nan mâng maik Balaok La-u lac dahlak min. Baruw pa-nraong iw pa-nraong

hanuk tangi lac mai hatao bien ni. Nan mâng maik Balaok La-u lac dahlak marai puec saong [7] po ganreh patrai mada anâk dahlak ja Balaok La-u pa-ndar dahlak mai puec pa-apah nyu di po ganreh patrai ka nyu kieng gleng kubaw po ganreh patrai baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk tamâ nao pathau patao. Lac kana dhul palak takai mah ganreh patrai mada panuec maik Balaok La-u marai puec kubaw po ganreh patrai ka anâk nyu gleng. Nan mâng patao pa-ndar pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew Balaok La-u saong maik ja Balaok La-u marai. Baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew maik Balaok La-u saong Balaok La-u marai [8] baruw mâng maik Balaok La-u ja Balaok La-u marai. Nan mâng tangi lac maik ja Balaok La-u ba ja Balaok La-u mai hatao. Nan meng maik Balaok La-u lac kana dhul palak takai mah po mada anâk dahlak ja Balaok La-u pa-ndar dahlak marai pa-apah nyu ka nyu kieng gleng kubaw po nan mâng patao nan lac wek lac kubaw kau klau pluh urang baol blaoh gleng di kajap o di klah di lahik o. Kubaw tel klau ratuh taman, blaoh ja Balaok La-u gleng habar kieng ka kajap. Baruw mâng patao ew ja balaok la-u marai tangi lac kubaw kau tel klau ratuh taman [9] hâ gleng di kajap o nda nan mâng ja Balaok La-u lac dahlak gleng kajap min. Baruw mâng patao lac wek saong maik ja Balaok La-u lac yah yau nan je ja Balaok La-u luai ka nyu daok wek pak ni paguh mâng pagé ka nyu nao gleng kabaw. Maik Balaok La-u wek nao sang baik. nan mâng maik Balaok La-u wek nao sang. Ja Balaok La-u daok wek saong patao tel hadah mâng pagé dom baol patao peh kabaw ka ja Balaok La-u nao gleng peh kabaw tabiak di war blaoh urang pok ja Balaok La-u crong ngaok raong kabaw blaoh urang tiap kabaw paralao nao ka nyu gleng [10] pak ngaok ralong dom baol patao tiap kabaw palao tel ngaok ralong ka ja Balaok La-u blaoh wek marai sang blaoh nyu ndem saong gep nyu rah jalan mai lac dom pa-naok drei blaoh tiap kabaw paralao nao ka Balaok La-u gleng nan ngap yau drei tiap kabaw nao palahik thaoh dom urang nan nyu daok ndem saong gep nyu lac ja Balaok La-u gleng kabaw nan di klah di lahik o. Nan mâng tel jala praong kanai taluic anâk patao ba lasei nao ka Balaok La-u nao mboh dom kabaw daok mbeng gul gep blaoh di mboh Balaok La-u o. Nan mâng nai taluic ew. Lac [11] Balaok La-u nao hatao balaoh o mboh o ya ni laiy. Nan mâng Balaok La-u lac po blaoh Balaok La-u galung mai taom nai taluic blaoh mâk lasei nao huak nan mâng nai taluic wek marai sang. tel bier harei Balaok La-u tiap kabaw marai sang blaoh Balaok La-u sait tagok daok ngaok raong kabaw blaoh tiap kabaw marai sang kabaw mboh abih di hu lahik sa drei halei o tal abih nan mâng patao nit dalam hatai sanâng lac manuis urang patao sa dapuel blaoh gleng kubaw nan di kajap o blaoh arak ni ja Balaok La-u tangin o hu yah takai lijang o hu blaoh [12] nyu gleng kabaw nan kajap caik mada dalam rup nyu habar e. Nan mâng harei hadei pa-ndar ja Balaok La-u ba gam amra blaoh yah mboh haraik nan ruic haraik blaoh gawang wak di také kabaw nan ba marai sang hai paga drei tayah paje ruic pataom sa harei sa dang jang hu sa harei 2 dang jang hu min mada

harei mada drei ruic pataom patao kakei saong ja Balaok La-u yau nan, tel tuk harei urang peh kabaw ka Balaok La-u nao gleng nan urang pok ja Balaok La-u craong ngaok raong kabaw saong mâk amra crong ngaok raong kabaw saong Balaok La-u blaoh urang tiap kabaw [13] paralao nao ka Balaok La-u gleng je. nan mâng di harei nan nai taluic ba lathei nao ka ja Balaok La-u blaoh nai taluic nao tel ca-maoh nyu gleng kabaw nan blaoh nai taluic krak kieng gleng ba-ndi baniai Balaok La-u ruic haraik habar nda tangin o hu takai o hu. Nan mâng nai taluic nao mboh Balaok La-u creng manuis urang baol bhap rabuw taman kuc ratuh hu madhir riya pabaiy pabuei manuk kanjaok athau graoh hamu saong sep rabap mari hagar ceng adaoh pamre ja Balaok La-u lakei kumei asit praong dam dara manâng nao duah ruic [14] haraik mâng nâng urang gleng kabaw. Nan mâng nai taluic krak maong mboh bak mata bak adung thau ka Balaok La-u ganreh blaoh nai taluic caik dalam tian di ndem tabiak ka urang thau o. Nan mâng nai taluic ew ngap mâng ngap duah nyu. Nai taluic ew, lac mai mâk lathei huak le ai Balaok La-u ley. Nan mâng Balaok La-u pa-ndar dom manuis urang baol bhap luak tamâ tanâh riya abih. Nan mâng Balaok La-u galung mai taom nai taluic bloah mâk lathei nao huak. Nan mâng nai taluic wek marai sang blaoh patao tangi lac ma-taluic ba lathei sa mbeng ni habar blaoh jala lé [15] Nan mâng nai taluic lac dahlak nao war glai jalan min po. Nan nai taluic puec pagat patao min nai taluic daok jala lo nan kayua daok krak aiek ba-ndi baniai Balaok La-u min. Nan mâng tel bier harei Balaok La-u tiap kabaw marai sang Balaok La-u creng wek nyu ew dom baol bhap manuis urang tagok mâng ala tanâh riya marai malieng kanâ nyu manâng nao gawang haraik blaoh wak di daké kabaw manâng nao tiap kabaw marai pataom gep manâng urang daok mâng lieng kanâ nyu. Nan mâng dom baol [16] bhap gawang haraih blaoh wak di daké kabaw wak di grep drei kabaw blaoh nyu tiap kabaw paralao Balaok La-u marai mâng tâh jalan blaoh Balaok La-u pa-ndar dom manuis urang luak tamâ tanâh riya wek abih. Nan mâng Balaok La-u tiap kabaw marai tel sang nan patao dom di daok mayaom saong abih sa nagar lakei ngan kamei dam ngan dara asit praong mayaom Balaok La-u. Patao ew dom baol marai hadei wak haraik di daké kabaw nan ndang tajuh palei baol nan mâng wak haraik [17] di daké kabaw blaoh abih. Wak haraik di grep drei kabaw blaoh pataom ndang sa pluh radaih haraik. Nan mâng tel harei hadei Balaok La-u nao gleng kubaw blaoh nai taluic ba lathei wek sa mbeng tra blaoh nai taluic krak aiek. Nan mboh Balaok La-u creng wek sa mbeng tra, nan nai taluic mboh manuis urang lakei kamei dam dara bak mblang bak katang rabuw rabuw taman taman. Daok malieng kanâ Balaok La-u. Abih athur biep di glai kruk rasa liman kaok rimaong caguw saong abih mata cim di glai tiaong bayen amrak cagur mbaic katruw caraw tawait di dan didan [18] lok ni marai kaong Balaok La-u makrâ di thuw labik kiang pagap o. hamu saong sap rabap mari ceng hagar sarunai adaoh pamre Balaok La-u. Manuk kanjaok athuw graoh ngap yau palei nagar urang pak nan. Nai taluic

ndik ngaok kuyau blaoh nai taluic daok maong. Nai taluic di hu brei rup nai taluic ka Blaok La-u mboh o. Nai taluic jaoh hala kayau jam rup wek. Nai taluic maong mboh Blaok La-u kieng gleng. Mayah nai taluic o ndik kayau blaoh maong o nan nai taluic maong di mboh Blaok La-u kieng gleng o. Nan mâng nai taluic ndik ngaok kayau blaoh nai taluic daok gleng mboh Blaok La-u [19] tabiak di harum la-u siam likei di thau labik kieng pagap o. Ganuh Blaok La-u tanyrak hadah siam lakei yau purami sa klam blaoh dom baol bhap daok ataong hagar ataong ceng uak rabap ayuk mari adaoh pamre blaoh kaong Blaok La-u taom dar rup Blaok La-u. Halei Blaok La-u nan nyu daok tapak krâh. Nan mâng nai taluic maong mboh yau nan blaoh nai taluic pakhap dalam hatai di ndem tabiak o. Nan mâng Blaok La-u krung tuk bak jala bien nan seng nai taluic ba lathei marai. Nan mâng Blaok La-u pa-ndar dom baol bhap luak tama [20] tanâh riya wek abih Blaok La-u nan di ka tama harum la-u wek o. Nan nai taluic maong mboh siam likei ndei nai taluic khap di thau labik kieng ngap habar o. Nan mâng nai taluic mboh lé paje blaoh nai taluic trun mâng ngaok kuyau marai blaoh nai taluic ngap mâng ngap ew. Nai taluic lac ai Blaok La-u ley mai mâk lathei nao huak. Nan mâng Blaok La-u pleng kadeng plang kadang luak tamâ blaok la-u wek nan mâng Blaok La-u lakau marai taom nai taluic blaoh mak lathei. Nan mâng Blaok La-u ndem saong nai taluic lac nai juai ew dahlak blaoh ew ai juai nai dahlak nan [21] anâk baol anâk bhap. Nai ew dahlak yau mâng dahlau baik ew ban ja Blaok La-u nan baik. Nan mâng nai taluic ndem wek lac mâng dahlau nan dahlak di ka ra-ndap saong ai Blaok La-u o hajieng saong dahlak ew paja pa-ong ai, tel arak ni ai gleng kabaw ka dahlak tok sa drei ai blaoh sa dapuel kabaw dahlak blaoh ai ruic haraik ka dahlak. Mâng dahlau manuis urang dahlak sa dapuel blaoh gleng kabaw blaoh di hu ruic haraik ba ka dahlak o tel arak ni sa drei ai blaoh gleng sa dapuel kabaw blaoh ai ruic gam haraik kac. Dahlak mboh ai ciip ra-mbah rambâp blaoh [22] gleng kabaw jua sa drei ai di ngaok ralong blaoh dahlak ba lathei mai ka ai sa drei dahlak. Blaoh dahlak mai mboh ai Blaok La-u daok gleng kabaw jua sa drei ai di ngaok ralong. Dahlak sanâng pa-anit ai Blaok La-u hen di ai sa tian saong dahlak. Nan mâng ai Balaok La-u lac wek lac dahlak di theu o yah nai kieng ew ban jang dahlak o khin lac habar mayah nai kieng ew dahlak blaoh nai ew ai lijang dahlak o khin lac habar o rei. Nan mâng nai taluic wek marai sang dalam tian nai taluic khap di ai Balaok La-u di theu labik kieng ngap habar o. Nan mâng nai [23] taluic marai tel sang nan aia harei gleh mâng tel sang. Baruw mâng patao tangi, lac ma-taluic ba lathei sa mbeng ni habar blaoh suai lé tel bier harei mâng mai tel sang. Lijang nai taluic puec pagat patao lac nao war glai jalan nan rei. Nan mâng patao ew matâh tabha saong makacua marai pa-ndar lac harei hadei nan matâh tabha saong makacua dua urang hâ ba lathei nao ka Balaok La-u. Nan mâng makacua saong matâh tabha dua urang nyu lac di ba lathei ka Balaok La-u o luai ka mataluic ba lathei ka Balaok La-u baik. Matâh tabha saong makacua dua urang nyu

lac nyu limuk di Balaok La-u lé. [24] Tangin o hu takai o hu dom di galung nao galung mai tablah nyu ba lathei nao blaoh Balaok La-u galung mai māk lathei blaoh katuak dahlak blaoh dahlak bruh haok lathei abih blaoh aek ja Balaok La-u je. Njep saong rek ralo pak ngaok ralong njep saong ja Balaok La-u glung mai blaoh magei rek nan tablah dahlak lac rimaong blaoh dahlak nduec haok lathei abih je. Luai ka mataluic ba lathei baik mataluic nan nyu hu ra-ndap saong ja Balaok La-u paje. Matâh tabha saong makacua ndem wek saong patao yau nan mâng patao ndem wek lac yah [25] yau nan je blaoh luai ka mataluic ba lathei ka Balaok La-u. Nan mâng nai taluic on tabuen dalam hatai lac hu ka nyu kieng ba lathei ka ai Balaok La-u wek. Nan mâng ai Balaok La-u daok pak ngaok ralong creng baol bhap manuis urang wek. Blaoh tel bier harei hajan saong rabuk sup glai sup klaow. Nan mâng ai Balaok La-u pa-ndar dom baol bhap manuis urang nyu gawang haraik blaoh wak di daké kabaw blaoh tiap kabaw paralao ai Balaok La-u marai sang, paralao matâh adhua ka jaik kieng tel sang nan mâng ai Balaok La-u pa-ndar dom baol luak tamâ [26] tanâh riya wek abih. Nan mâng ai Balaok La-u tiap kabaw marai sang tiap kabaw marai tel sang nan ai Balaok La-u luai kabaw nan daok deng di mblang ka urang wak haraik di daké kabaw nan blaoh ai Balaok La-u nduec tamâ ging maghang apuei nan mâng nai tâh tabha saong nai kacua dua urang nai nan daok tanâk dalam ging. Nan mâng ai Balaok La-u daok maghang apuei blaoh dua urang nai nan puec jhak ka ai Balaok La-u lac maghang apuei dé nan baik nao aiek kabaw baik tok lanâng ka kau kieng tuh aia bu. Nan mâng Balaok La-u ngap ma ngap glung gaok baoh patih nai [27] kacua blaoh nai kacua puec jhak nai kacua lac ja Balaok La-u ni awak awar hareh tablah nyu glung mai gaok pha kau kac. Nan mâng ai Balaok La-u lakau nao blaoh ngap mâng ngap di theu o gaok takai nai tâh tabha blaoh nai tâh tabha puec jhak, lac Balaok La-u ni nyu glung mai pajaik drei tok bndaoy nyu min hagaik kac. Luai ka nyu maghang nyu baik ai kacua yah tiap nyu lo kaow nyu nao, nyu di nao tra o paje kan. Nan mâng dua urang nai nan luai ka ai Balaok La-u daok maghang apuei tak nan je. Nai taluic daok dalam sang blaoh mahit nai tâh tabha [28] saong nai kacua puec jhak ka ai Balaok La-u nan nai taluic dom di daok ganaong di nai kacua saong nai tâh tabha. Nan mâng tel harei hadei ai Balaok La-u nao gleng kabaw wek nan patao kakei saong ai Balaok La-u lac haraik nan ralé pajé arak ni luai ruic haraik nan yah nao mboh paga tak paga baik tak pataom sa mbaik dua mbaik pa-mbuk tak nan pieh ka patao pa-ndar urang nao pajieng. Halei tian patao nan thau ka ai Balaok La-u ganreh paje nan mâng harei hadei ai Balaok La-u nao gleng kabaw wek. nan nai taluic ba lathei wek nan nai taluic cih hala sa [29] tanyrak hala ba nao ka ai Balaok La-u nan mâng nai taluic ba lathei nao majaik kieng tel ca-moah ai Balaok La-u gleng kabaw nan blaoh mahit sap urang tak paga bak mâng ngaok ralong sang mahit sap urang ndem pakrâ klao bak mâng ngaok ralong. Blaoh nai taluic nao tel ca-maoh nan dhit sap urang ndem mboh dom nam

tak paga mboh paga urang pa-mbuk tak nan ja. Saong mboh ai Balaok La-u daok gleng kabaw tak nan je. Nan mâng nai taluic brei ciet lathei saong brei tanyrak hala ka ai Balaok La-u. Nan mâng ai Balaok La-u talaih tanyrak hala [30] nan mboh hala cih nan mâng ai Balaok La-u lac hala thei cih yau ni nai nan mâng nai taluic lac wek dahlak min cih ka ai mbeng yaom hala dahlak cih di tangin dahlak pieh hadei ai Balaok La-u nao kheng kamei pak halei nan ai hadar dahlak hai mâng ai juai akhan saong urang juai lac dahlak cih hala ka ai juai. Nan mâng ai Balaok La-u lac dahlak ndua en nai di abih o blaoh dahlak si ndem panuec ni tabiak wek. Nan mâng nai taluic tangi ai Balaok La-u lac ai tak paga habien kac blaoh ralé lé ya ni. Nan mâng ai Balaok La-u [31] lac dahlak tak mâng pagé. Nan mâng nai taluic lac ké ai Balaok La-u tak sa mbaik paga ka dahlak aiek. Nan mâng ai Balaok La-u lac dahlak liman di drei lo di mboh prân kieng tak o. Nan mâng nai taluic klao blaoh nai taluic wek nao sang je. Nan mâng ai Balaok La-u creng baol bhap wek dom baol nan tak paga sa harei nan ndang sa ratuh radaih nan mâng tel bier harei ai Balaok La-u tiap kubaw marai sang nan mâng ai Balaok La-u ndem saong patao lac paga dahlak tak blaoh paje po anyim radaih nao pajieng baik. Nan mâng [32] patao lac radaih drei macai min tel hadah mâng pagé patao pa-ndar manuis urang truak radaih nao pajieng tok dua thruh radaih. Nan mâng dom baol truak radaih nao tel ca-maoh ai Balaok La-u tak paga nan blaoh mboh paga ai Balaok La-u tak blaoh pa-mbuk pak nan ndang sa ratuh radaih, nan mâng pajieng mai sang blaoh dom baol nan akhan saong patao lac paga ralo lo adei sa-ai dahlak pajieng di abih o patao tangi lac daok ha dom nan mâng dom baol nan lac daok ndang sa ratuh [33] radaih. Nan mâng patao nduec harak taka radaih di grep palei bi bak sa ratuh thruh radaih ba marai blaoh pajieng paga nan mâng abih, abih sa nagar asit praong lakei kumei dom daok panâksa ka ai Balaok La-u lac tangin o hu takai o hu blaoh tak paga ruic haraik habar kac blaoh ganreh lo ya nan. Urang daok panâksa lac ai Balaok La-u ganreh je baruw mâng ruic haraik tak paga ralo ya nan. Dom haraik saong paga urang pajieng marai leh bak mblang bak katang thei nao gan mblang patao blaoh maong mboh [paga] saong haraik nan dom di [34] ma-yaom ai Balaok La-u. Nan mâng ai Balaok La-u daok gleng kubaw ka patao yaom sa matâh balan nan mâng ai Balaok La-u wek nao pak sang maik nyu blaoh nyu pa-ndar maik nyu marai puec nai taluic anâk patao ka nyu nan mâng maik nyu di khin nao puac o maik nyu ndem wek lac hâ tangin jang o hu mayah takai lijang o hu mayah likei rup anâk lijang jhak lakei lo. Blaoh anâk pa-ndar maik nao puec nai taluic ka anâk. Maik di khin nao puec o. Nan mâng ai Balaok La-u di peng o sa dua nyu pa-ndar maik nyu nao puec nai taluic bi hu ka nyu je. Nan mâng maik [35] nyu di khin nao puec o. Nan mâng ai Balaok La-u ndem wek saong maik nyu lac maik nao puec saong patao baik di hu habar o. Gaik di dahlak ce. Nan mâng maik nyu ciip nao puec ka nyu je, maik ai Balaok La-u nao tel pabah mbeng jang patao blaoh atheu graoh nan mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew tangi lac

thei marai blaoh athau graoh. Nan mâng maik ai Balaok La-u lac dahlak min. Pa-nraong iw pa-nraong hanuk tangi maik ai Balaok La-u lac mai hatao bien ni. Nan mâng maik ai Balaok La-u lac dahalk marai mada hu panuec min. Nan mâng pa-nraong iw pa-nraong [36] hanuk tangi lac panuec hagaik maik ai Balaok La-u lac anâk dahlak ja Balaok La-u pa-ndar dahlak mai puec nai taluic ka nyu blaoh dahlak di khin marai puec o. Nyu pa-ndar sa dua dahlak marai puec saong patao bi hu ka nyu je. Dahlak ciip alah di nyu blaoh dahlak marai je. Nan mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk tamâ pathau patao nan mâng patao ew maik ai Balaok La-u nao tangi. Nan mâng maik ai Balaok La-u ndem wek lac mada panuec anâk dahlak ja Balaok La-u pa-ndar dahlak marai puec anâk po ka nyu blaoh dahlak di khin marai puec o blaoh nyu di [37] peng o nyu pa-ndar sa dua dahlak marai puec bi hu ka nyu je. Dahlak ciip di hu saong nyu o arak ni dahlak marai akhan saong po je. Nan mâng patao ndem wek lac panuec yau nan arak ni drei anit min ja Balaok La-u nan halei klau urang anâk nan di thau labik ka magait halei anit Balaok La-u rei ya ni. Nan mâng patao ew nai kacua saong nai tâh tabha saong nai taluic klau urang nai nan marai blaoh tangi lac arak ni klau urang hâ anit Balaok La-u rei. Yah thei anit je blaoh raong ba Balaok La-u. Nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha ndem wek lac dahlak di khieng o khieng habar kac tangin o hu yah takai [38] lijang o hu khieng blaoh khieng ngap hagaik jieng. Nan mâng patao ew sa drei nai taluic tra marai tangi, lac mataluic kaow hâ raong ba Balaok La-u rei. Nan mâng nai taluic ndem wek lac halei tian dahlak nan dahlak anit min. Arak ni po pa-ndar dahlak khieng ai Balaok La-u min. Mayah po pa-ndar dahlak khieng Cru khieng Raglai jang dahlak khieng rei. Nan mâng patao ndem wek saong maik ai Balaok La-u lac arak ni mataluic ciip raong ba Balaok La-u min. Arak ni cang tuk siam harei ta-nyruah ligaih di but anak ni blaoh pa-ndih padaok dua urang nyu. Arak ni maik Balaok La-u wek nao [39] sang blaoh ndem wek saong muk nyu saong ong nyu baik. Nan mâng maik ai Balaok La-u wek marai sang je. Nan mâng patao pa-nduec harak nao di garep palei di garep nagar akhan lac tel harei but nan patao pa-ndih anâk matuw da-a marai ma-nyum alak. Nan mâng patao pa-ndar pa-nraong jabaol nao amal patiap rasa nruah tapai amrak bithar mâng athur biet di glai ba marai pieh mbeng ma-nyum nai taluic saong cei Balaok La-u. Nan mâng tel harei but nan mâng di grep palei di grep nagar marai cruh patao. Ba dom athur biet di glai rasa ngan nruah tapai ngan amrak di rim mata ni ngan baoh kayau di glai dom baoh [40] urang mbeng hu ngan baoh urang pala di palei di rim rim mata ni urang ba marai cruh patao dom baol di grep palei di grep nagar marai daong patao. Manuis juak rek matai juak glai libuh rabuw rabuw taman taman likei kumei dam dara ndem puec pakrâ klao buai baiy di thau libik kieng pagap o. Di hu thei tel o. Mbeng ma-nyum sa ratuh harei malam. Nan mâng bak klau harei malam patao ew nai taluic ndem lac klau harei klau malam mani Balaok La-u ndem habar saong hâ hai lac ba-ndi baniai

nyu habar saong hâ. Hâ nao ndem wek saong maik hâ pa-abih ndem adar juai ndem kheng juai. Nan mâng nai taluic wek nao ndem wek saong po [41] bia abih panuec kadha ndem lac cei Balaok La-u ndem puec ndih daok saong dahlak ngap yau abih urang min. Nan mâng po bia nan tangi nai taluic lac habar kac blaoh lac yau abih urang, nan mâng nai taluic ndem lac cei Balaok La-u tabiak di harum la-u patih mbeng hen di dahlak caik. Blaoh cuk gam krah mata mah blaoh siam likei hen di gaik. Nan mâng po bia nan akhan wek saong patao. nan mâng nai kacua nai tâh tabha nan daok krak peng mahit po bia nan daok akhan saong patao lac nai taluic ndem lac cei Balaok La-u tabiak di harum la-u siam lakei lo. Nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha dua urang nyu [42] di malam nan ba gep nao krak aiek cei Balaok La-u saong nai taluic. nan mâng nai tâh tabha saong nai kacua krak mboh cei Balaok La-u tabiak di harum la-u siam likei ganuh tabiak di rup hadah yau puri sa klam tuah lap bhap gap krâ di thau labik kieng pagap o siam likei di hu thei tel o. Baruw mâng nai kacua saong nai tâh tabha khap di cei Balaok La-u di thau labik kieng ngap habar o. Dua urang nan dom di daok daman nai tâh tabha saong nai kacua biai gep lac arak ni ma taluic khieng ka nyu paje blaoh dua urang drei ngap habar kac ya ni. Dua urang nyu lac thau yaom ka cei Balaok La-u ganreh baik drei khieng ka drei ce ah. Batuah mataluic hareh. [43] dalam tian nai kacua saong nai tâh tabha kieng ngap habar kieng ka hu cei Balaok La-u ka nyu khieng wek. Nan mbeng manyum bak sa ratuh harei malam nan mâng dom mik wa adei sa-ai urang lakau drei di patao blaoh wek nao sang. Tel urang nao sang jua nan mâng nai taluic ndem saong cei Balaok La-u lac urang nao sang jua abih paje arak ni juai daok dalam harum la-u tra juai tabiak nao aiep kabaw thuei mblang ka urang mboh hai. Nan mâng cei Balaok La-u di tabiak di harum o. Cei Balaok La-u cang krâh malam jua urang nan mâng cei Balaok La-u tabiak di harum la-u. Krâh malam cei Balaok La-u tabiak di harum la-u blaoh ndih saong nai taluic tel [44] hadah nan mâng cei Balaok La-u tamâ harum wek ralo mbeng yau nan lo nan mâng nai taluic mâk harum la-u nan padep di cei Balaok La-u dhit. Nan mâng cei Balaok La-u ndih tel hadah mâng hadah marai nao tapak harum la-u blaoh di mboh harum la-u o. Nan mâng cei Balaok La-u tamâ dalam ciew ndih blaoh tangi nai taluic lac nai taluic hu mâk harum nan padep rei. Nan mâng nai taluic lac thaoh min nan mâng cei Balaok La-u daok ndih dalam ciew ndih nan je. Cei Balaok La-u di ndem puec saong nai taluic o dom daok ndih blaoh kamraw je. Cei Balaok La-u ra-ndap daok dalam harum la-u tel di hu [45] harum la-u o nan cei Balaok La-u la-an dom di daok kamraw. Halei nai taluic dom di mâk palidu saong sakalat blaoh pa-matham cei Balaok La-u. tel lima nam harei nan mâng cei Balaok La-u ra-ndap nan mâng klah di la-an. Nan mâng nai taluic akhan tapak lac harum nan nai taluic mâk ba nao dar dhit paje nan mâng cei Balaok La-u klao paluic je. Nai taluic lac daok dalam harum la-u ai kacua saong ai tâh tabha khang di klao lo lac ai tangin o hu takai o hu hajieng

saong dahlak mâk harum la-u nan padep caik. Nan mâng dua urang nyu klao saong gep nyu wek je nan mâng nai tâh tabha saong nai kacua nao ma-in pak [46] aduk nai taluic blaoh mboh cei Balaok La-u. Nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha khap di cei Balaok La-u thau labik kieng ngap habar o abih prân abih yawa dom di daok damân saong thuak yawa. Dua urang nan dol tian di daok puec klao saong cei Balaok La-u nan je. Nan mâng tel cei Balaok La-u tabiak nao aiek kabaw nan mâng gep gan mik wa pala palei urang mboh. Abih drei mik wa urang aen tabuen ka nai taluic siam wak lo kieng gaok cei Balaok La-u. Nan mâng urang mbait mahit nao di grep palei di grep nagar lac cei Balaok La-u tabiak di harum la-u siam lakei lo. Nan mâng urang ngap ahar [47] marai rawang nai taluic saong cei Balaok La-u di grep palei di grep nagar asit praong lakei kumei dam ngan dara marai rawang cei Balaok La-u blaoh kieng aiek cei Balaok La-u. Nan mâng mik wa adei sa-ai urang marai mboh cei Balaok La-u siam likei di thau labik kieng pagap tra o, nan mâng mik wa urang di grap nagar blaoh thau ka cei Balaok La-u ganreh. Nan mâng cei Balaok La-u ba nai taluic nao raweng maik cei Balaok La-u nan mâng cei Balaok La-u nao tel sang maik Balaok La-u blaoh maik cei Balaok La-u di thau krân cei Balaok La-u tra o. Tel cei Balaok La-u pa-ndar nai taluic peh ciet [48] ahar blaoh mâk ahar buh di dalam lathuer blaoh pok nao ka maik cei Balaok La-u nan mâng maik cei Balaok La-u thau lac ka cei Balaok la-u nan anâk po débata brei. nan mâng ong saong cek cei Balaok La-u marai apan di tangin cei Balaok La-u blaoh aen blaoh ong saong cek saong maik cei Balaok La-u anit cei Balaok La-u di thau labik kieng ngap habar o kayua cei Balaok La-u tabiak di harum la-u blaoh siam lakei lo. Maik cei Balaok La-u gam anit cei Balaok La-u blaoh gam huec di cei Balaok La-u wek. Maduh yau nan nan ka mâng kal [49]cei Balaok La-u daok saong maik cei Balaok La-u nan di hu tabiak di harum la-u o. Blaoh di hu jieng manuis o jieng balaok la-u min tel cei Balaok La-u marai daok gleng kabaw ka patao blaoh hu ganreh blaoh cei Balaok La-u tabiak di harum la-u blaoh siam lakei lo baruw mâng maik cei Balaok La-u saong ong saong cek cei Balaok La-u war krân cei Balaok La-u caik nan mâng nai taluic saong cei Balaok La-u ba gep wek marai sang blaoh daok di sang pagap yaom sa matâh balan blaoh cei blaok la-u kieng ramik ahaok blaoh nao kak. Nan mâng nai [50] kacua saong nai tâh tabha lakau ndik ahaok nao kak saong cei Balaok La-u. Nan mâng tel di harei rami ramik kieng trun ahaok nan mâng nai taluic mâk karah mata mah di cei Balaok La-u blaoh cuk di tangin nan mâng nai taluic jak nai kacua saong nai tâh tabha trun ahaok blaoh daok saong gep sa blah ciew sa drei cei Balaok La-u nan daok karei. Nan mâng ganuer ahaok ba abih drei dom boal trun ahaok nan mâng rami ramik ahaok blaoh tabiak nao. Nan mâng ahaok nao matâh tasik. Nan mâng nai taluic saong nai tâh tabha saong nai kacua klau urang nai nan daok ndem pakrâ klao saong gep. Nan mâng nai tâh tabha [51] saong nai kacua pa-ndar nai taluic thuak krah mata mah cei Balaok La-u di tangin nai taluic ka nai kacua

saong nai tâh tabha aiek. Nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha aiek blaoh ngap mâng ngap lue gep blaoh nai kacua saong nai tâh tabha ngap mâng ngap tablait tangin blaoh laik tamâ dalam aia tasik mâng dalam tian nai kacua saong nai tâh tabha ma-irat kieng palaik min. Nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha ngap mâng ngap puec lac ana yaow blaoh je kau karah hâ laik tamâ tasik paje mataluic hey tablait tangin kau nan mâng nai taluic talak mata gleng bi ndang [52] mboh karah nan hadah bhong dalam tasik nan mâng nai taluic klak drei tama dalam aia tasik tui klaon karah nan. Hajieng saong nai taluic klak drei tama dalam aia tasik nan nai taluic huec di cei Balaok La-u puec jhak ka nai taluic. Nan mâng nai kacua nai tâh tabha daok pakrap di akhan saong cei Balaok La-u o. Tel nao matâh tathik nan mâng nai kacua saong nai tâh tabha akhan saong cei Balaok La-u lac nai taluic laik tama dalam aia tasik paje. Nai kacua saong nai tâh tabha ndem pagat cei Balaok La-u lac nai taluic ngap laik karah tama dalam aia tasik [53] blaoh nai taluic huec ka-nda ka cei Balaok La-u puec jhak ka nyu baruw mâng nyu subik drei nyu tama dalam aia tasik tui klaon karah nan paje. Karah nan nai kacua saong nai tâh tabha palaik tama dalam aia tasik min blaoh nai kacua saong nai tâh tabha ndem saong cei Balaok La-u lac nai taluic min ngap laik karah nan. Nan mâng cei Balaok La-u marai ca-maoh ciew krung nai taluic daok nan, blaoh mboh wek sa blah aban krung nai taluic matham blaoh nai taluic luai wek daok di ngaok ciew nan saong sa paok tanyrak hala tra blaoh di mboh nai taluic o nan mâng [54] cei Balaok La-u hia lathei o huak yah aia lijang o ma-nyum dom di daok hia baruw mâng cei Balaok La-u pa-ndar ganuer ahaok pagalac ahaok blaoh wek marai sang wek. Halei nai kacua saong nai tâh tabha sa gah tian hia damân adei sa gah tian tra khap di cei Balaok La-u. Nan mâng ahaok marai tel sang blaoh cei Balaok La-u marai akhan saong po bia nan lac nai taluic ngap habar di thau o tablait tangin blaoh laik karah tama dalam aia tasik blaoh nyu huec ka-nda ka dahlak puec jhak ka nyu blaoh nyu subik drei nyu tama dalam tathik aia tathik mblung dhit paje. Dahlak [55] lijang di hu mboh nyu subik drei nyu tama tathik o tok di ai kacua saong ai tâh tabha akhan wek min nan mâng po bia nan akhan saong patao blaoh patao nan ew nai kacua saong nai tâh tabha saong cei Balaok La-u tangi. Patao saong po bia tangi cei Balaok La-u ndem lac di hu mboh nyu klak drei nyu tama tasik o dahlak tok di ai kacua saong ai tâh tabha ndem wek saong dahlak min. Cei Balaok La-u sa gah ndem saong patao sa gah daok hia po bia saong patao nan lijang sa gah tangi cei Balaok La-u blaoh sa gah tra daok hia ka nai taluic. Nan mâng patao saong po bia nan [56] tangi nai kacua saong nai tâh tabha. Nan mâng dua urang nai nan sa gah hia ka nai taluic sa gah tian tra hia anit lac ka cei Balaok La-u daok jua sa drei sa jan sa gah tian tra saong khap di cei Balaok La-u sa gah hia sa gah ndem wek saong po bia saong patao nan. Lac dua urang daok ndem pakrâ klao saong nyu blaoh dua urang dahlak pa-ndar nyu thuak karah mata mah nan ka dua dahlak aiek blaoh dua urang dahlak brei ka nyu wek

paje blaoh nyu ngap habar di thau o tablait tangin nyu blaoh laik karah tama dalam aia tasik blaoh nyu daok maong karah nan ahaok daok krâh nduec blaoh nyu maong mboh karah nan [57] hadah bhong dalam aia tasik blaoh nyu daok maong dua urang dahlak di hu thau lac ka nyu kieng subik drei tama tasik o mayah dua urang dahlak blaoh thau lac ka nyu kieng subik drei tama tasik nan dua urang dahlak thaow wek je. Nan mâng nyu maong mboh karah nan hadah bhong dalam aia tasik blaoh nyu subik drei nyu tama dalam tasik di hamu kieng mboh o nan mâng dua urang dahlak nduec nao akhan saong cei Balaok La-u nyu je. Nan mâng po bia saong patao nan ndem wek saong cei Balaok La-u lac arak ni anâk juai daok hia caok tra juai kahlaom wak anâk saong mataluic di tuah tra o arak ni [58] anâk daok wek ka po jjong di anâk sa thun ni baik kahlaom wak mataluic yau nan je pieh ka po maong mboh rup anâk lijang yau po mboh rup mataluic kac min. po bia saong patao ndem wek saong cei Balaok La-u yau nan gam ndem gam hia. Nan mâng cei Balaok La-u ndem wek saong po bia saong patao nan lac habien thun halei balan halei abih sa-uh abih sa-aen dahlak nan mâng dahlak thau sa mbeng je halei arak ni dahlak daok saong po tak ni je. Cei Balaok La-u gam ndem gam hia. Cei Balaok La-u hadar krung mâng kal nai taluic ba lithei ka cei Balaok La-u pak [59] ngaok ralong sa drei nai taluic gan glai gan klaow hadar krung mâng kal gleng kabaw pak ngaok ralong sa drei cei Balaok La-u blaoh sa drei nai taluic ba lathei ram-bah ra-mbâp saong gep cei Balaok La-u harei halei malam halei lijang hia pak dalam ciew ndih je hia di hu brei ka mboh o. Gep gan mik wa urang sa baoh nagar thei lijang hia damân nai taluic. Halei nai kacua saong nai tâh tabha dom di daok pasia khap di cei Balaok La-u mayah pok salaw lathei nao ka cei Balaok La-u huak lijang khim klao. Malam halei lijang dua urang nai nan cih hala brei ka cei Balaok La-u mbeng je [60] saong daok ndih pa-mayok cei Balaok La-u saong ndem pakrâ klao lijang o klah di cei Balaok La-u hia sa-aen nai taluic rei. Halei nai taluic nan tak di kal nai taluic klak drei tama aia tathik blaoh nai taluic nyuk mak hu karah mata mah nan blaoh nai taluic cuk di tangin blaoh aia tasik mblung di hu tra o. Maduh yau nan karah mata mah nan ganreh baruw mâng nai taluic cuk karah nan blaoh nai taluic ganreh nan mâng nai taluic yué drei jheng anak kamar blaoh luak tama dalam abaw saralang blaoh nai taluic daok dalam nan mâng mada riyak paoh [61] abaw saralang nan saong nai taluic tabiak riyak paoh abaw saralang nan saong nai taluic taom thun nan mâng tel gah tathik. Blaoh abaw saralang nan thek marai jai di tapien krung urang mak krang amraow. Nan mâng nai taluic tabiak di abaw saralang nan blaoh nai taluic tagok ngaok kieng nao sang nan mâng di thau labik nagar palei daok pak halei o nai taluic dom di daok hia sa-aen cei Balaok La-u nan mâng nai taluic luak tama daok dalam abaw saralang blaoh daok dalam abaw saralang wek. Nai taluic sa-aen cei Balaok La-u blaoh dom di daok hia di dalam abaw [62] saralang ndang sa balan sa matâh nan mâng mboh sa urang ong sa urang muk marai mak

krang amraow. Nan mâng nai taluic luak tama daok dalam abaw saralang blaoh nai taluic hia yau ra naih kamar. Nan mâng ong saong muk nan mahit blaoh ong saong muk nan nduec nao aiek di mboh anâk kamar o mboh sa baoh abaw saralang nde la-i blaoh mahit kamar daok dalam. Baruw mâng ong saong muk nan di harei nan di jieng mak krang o ndua abaw nan nao tel sang blaoh muk nan ba abaw nan nao caik di dalam cakak pak likuk sang. Ong su muk nan kathaot pa-ndap lo dom di nao duah mak krang pablei min saong mak [63] njuh pablei mbeng min. Nan mâng ong nan nao mak njuh muk nan nao pablei krang luai sang daok jua. Nan mâng nai taluic tabiak di abaw saralang nan marai crang lathei aia hala panang ahar manang di rim mata aia caik tuh pa-mbiah tak nan blaoh caik di dalam sang muk nan blaoh nai taluic luak tama daok dalam abaw nan wek. Tel ong su muk nan wek marai sang mboh lathei buh di salaw hala cih buh di huep ahar mâng nang di rim mata buh caik pak nan. Nan mâng ong su muk nan lapa tian blaoh kieng huak. Baruw mâng muk nan ghak ong nan wek huec nda ka urang ngap i-niai di dalam lathei nan. Baruw mâng ong lipa tian lo ong nan di pang o ong nan [64] atak kal blaoh ong nan huak ong nan huak sa pabah blaoh ong nan njak nyâm aiek di mboh mbuw hagaik o. Nan mâng ong huak abih dua pangin blaoh di mboh habar o baruw mâng ong nan jak muk nan huak. Dua ong muk nan huak di mboh habar o. Nan mâng dua ong muk nan huak je. Nan mâng dak harei dak ong su muk nan nao truh nan mâng dak harei dak nai taluic nan tabiak di abaw nan marai crang lathei nan rei ralé mbeng yau nan lé baruw mâng ong su muk nan krak aiek nan mâng mboh nai taluic tabiak di abaw saralang nan blaoh daok buh lithei nan baruw mâng ong su muk paluai marai apan di tangin daok. Ong su muk nan aen tabuen pok caik ngaok pha blaoh tangi lac [65] caow hai thei buh lithei buh ahar cih hala buh di hep pa-ndiak aia buh caik tuh di patit blaoh caik di dalam sang ong mâng déh tani mai. Nan mâng nai taluic ndem wek gam ndem gam hia ndem lac ong saong muk duen dahlak mai raong dahlak dihu bruk hagaik blaoh kieng ngap ka ong saong muk nye taka o dahlak tanâk lathei ngap ahar pa-ndiak aia cih hala pieh ka ong saong muk mai mâng mak njuh blaoh ong saong muk huak. Nan mâng ong saong muk nan mboh nai taluic nan siam binai lé blaoh nai taluic nan cuk di tangin sa baoh karah mata mah hadah siam lé saong wak anyuk mah anyuk pariak bak tangin bak takuai nan mâng ong saong muk nan sanâng lac mada po [66] aluah-tak-ala brei mai ka ong saong muk nan. Baruw mâng ong saong muk nan tangi nai taluic lac caow ngap habar blaoh jieng lithei jieng ahar ralo ya ni. Nan nai taluic dom di daok hia baruw mâng ong saong muk nan tangi nai taluic lac habar kac blaoh caow hia lé. Nan mâng nai taluic ndang wek lac dahlak su-aen lé. Nan mâng ong su muk nan tangi nai taluic lac caow su-aen thei. Nan mâng nai taluic ndem wek lac dahlak su-aen seh su-aen chai. baruw mâng ong saong muk nan ndem wek lac yah yau nan je luai ka ong ngap lithung chai ka dom dam dara urang marai chai brah blaoh urang ndem

pakrâ klao ka coaw jiong. Nan mâng ong nan ngap lithung chai. Baruw mâng dam dara adaoh ayeng pakrâ [67] klao nan mâng nai taluic dol tian di harei halei jua urang nan nai taluic hia. Hajieng saong nai taluic hia lé nan kayua hadar maik hadar ama saong su-aen pasang baruw mâng nai tangi ong saong muk nan lac di nagar ni hu patao rei ong. Nan mâng ong saong muk nan lac hu. Nan mâng nai taluic tangi lac patao nan hu anâk rei. Ong su muk nan lac patao nan hu klau urang anâk kumei sa urang anâk patao angan nai taluic nan kieng cei Balaok La-u blaoh cei Balaok La-u ba ndik ahaok nao kak blaoh nai taluic tablait tangin laik karah mata mah cei Balaok La-u tama dalam aia tasik blaoh nai taluic nan daman karah lé blaoh nai taluic klak drei tama [68] tasik aia tathik mblung matai dhit paje daok wek nai tâh tabha saong nai kacua min. Nan mâng nai taluic tangi lac cei Balaok La-u kaow daok tak nan saong patao hai kieng kumei paje. Ong saong muk nan lac cei Balaok La-u dom di daok hia harei lei jang hia malam lei jang hia taom thun mang ni dom di daok hia. Leh pabah ong saong muk nan ndem blaoh nai taluic hia haduk nde yak nde laik. Baruw mâng ong saong muk nan tangi nai taluic lac habar kac ong ndem buw tel angan cei Balaok La-u blaoh coaw hia. Nai taluic lac ong ndem njep urang hia su-aen hadiip nan dahlak druai lé. Ong saong muk nan di thau lac tacaow nan nai taluic hadiip cei Balaok La-u o. Ong saong [69] muk dom di aen tabuen lac tacaow po aluah-ta-ala brei ka ong saong muk nan. Ong su muk nan di thau tacaow nan nai taluic anâk patao o. Nan mâng nai taluic ndem wek saong muk saong ong nan pa-ndar muk nan nao blei kabuak marai ka nai taluic ma-nyim sa saong dalah ka muk nan nao pablei. Nan mâng muk nan nao blei kabuak marai ka nai taluic ma-nyim. Baruw mâng nai taluic brei ka muk nan nao pablei. Blaoh nai taluic thuak karah mata mah di tangin nai taluic brei ka muk nan cuk blaoh nai taluic kakei saong muk nan pa-ndar muk nan juai nao pablei pak halei juai nao tama dalam madhir patao [70] blaoh muk ew pablei baruw mâng muk nan peng kadha tacaow nan blaoh muk nan ba dalah nan nao pablei pak madhir patao. Baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew tangi lac thei ba hagaik pablei. Nan mâng muk nan lac dahlak ba dalah. Baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk nao pathau saong patao nan mâng patao pa-ndar pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew muk nan ba dalah marai ka patao blei baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk ew muk nan marai. Baruw mâng patao pa-ndar muk nan mak dalah nan ka patao aiek. Bruw mâng muk nan mâk dalah nan ka patao aiek. patao mboh dalah nan pok bingu dreh tangin nai taluic ma-nyim lé blaoh patao [71] haok aia mata blaoh patao ew po bia saong nai kacua nai tâh tabha saong cei Balaok La-u marai aiek dalah muk nan. Baruw mâng abih drei dom urang nan marai aiek blaoh mboh dalah nan dreh tangin nai taluic ma-nyim lé bruw mâng po bia hia saong cei Balaok La-u hia yah nai kacua saong nai tâh tabha lijang hia rei. Baruw mâng patao tangi muk nan lac thei ma-nyim dalah ni. Muk nan ndem wek lac tacaow dahlak min. Patao tangi lac tacaow taglaoh di phik

hai lac tacaow habar. Baruw mâng muk nan ndem wek lac di njep tacaow di phik prân dahlak o tacaow dahlak duan min. Tak kal nan dahlak saong pasang dahlak nao mak krang blaoh mahit sap kamar hia dalam abaw [72] saralang baruw mâng dua hadiip pasang dahlak mak abaw nan ba marai sang baruw mâng tacaow dahlak tabiak di dalam abaw saralang nan marai daok saong hadiip pasang dahlak blaoh raong hadiip pasang dahlak. Muk nan ndem saong patao yau nan blaoh pa-ndar muk nan caik dalah pak madhir patao ka pa-nraong iw pa-nraong hanuk khik blaoh patao pa-ndar muk nan wek nao sang blaoh ba tacaow muk nan marai ka patao aiek ka mâng patao payaom dalah muk nan. Baruw mâng muk nan kieng talabat patao blaoh muk nan nao sang. Nan mâng cei Balaok La-u maong mboh karah mata mah muk nan cuk di tangin muk nan baruw mâng cei Balaok La-u pa-ndar muk nan brei karah nan ka cei Balaok La-u aiek baruw mâng cei Balaok La-u ba karah nan nao ka nai kacua saong nai tâh tabha krân. Baruw mâng dua urang nai krân lac biak karah cei Balaok La-u bruw mâng cei Balaok La-u tuai klaon muk nan nao pak sang muk nan. Baruw mâng muk nan ba cei Balaok La-u nao mâng jaik kieng tel sang muk nan baruw mâng nai taluic maong mboh cei Balaok La-u blaoh nai taluic tama dalam sang muk nan blaoh daok dalam. Nan mâng muk nan marai tel sang blaoh muk nan ew nai taluic lac caow ley tabiak mai ka cei aiek nan mâng nai taluic nan lac cei halei kieng aiek dahlak blaoh tama dalam sang mai aiek halei tabiak nan dahlak di tabiak o. Nan mâng cei Balaok La-u krân sep nai taluic [74] baruw mâng cei Balaok La-u lakau di muk pa-ndar muk nan ba cei Balaok La-u tama sang nao aiek. Baruw mâng muk nan ba cei Balaok La-u tama nao aiek cei Balaok La-u nao tel blaoh nai taluic klak drei di ngaok pha cei Balaok La-u blaoh nai taluic hia blaoh nai taluic akhan wek saong cei Balaok La-u abih baoh panuec krung nai tâh tabha saong nai kacua ngap laik karah nan tama tasik blaoh nai taluic huec di cei Balaok La-u puec jhak baruw mâng nai taluic klak drei tama tasik tuei klaon karah nan nai taluic ndem abih baoh panuec baruw mâng cei Balaok La-u jang hia yah nai taluic jang hia. Baruw mâng muk nan luei ka cei Balaok La-u saong nai taluic daok [75] hia saong gep nyu dalam sang nan blaoh muk nan tabiak mai daok pak lingiw blaoh muk nan saong ong nan daok sanâng saong daok peng nai taluic ndem saong cei Balaok La-u. Nan mâng nai taluic saong cei Balaok La-u hia caok ndem puec saong gep blaoh nai taluic saong cei Balaok La-u tabiak marai ndem saong dua ong muk nan abih baoh panuec blaoh cei Balaok La-u ba ong saong muk nan saong nai taluic marai sang cei Balaok La-u. Nan mâng cei nan ba nai taluic marai tel sang blaoh cei Balaok La-u tama madhir pathau saong patao. Nan mâng patao saong po bia nduec tabiak marai kuer di takuai nai taluic blaoh patao saong po bia nan hia nde gaok nde glah. Halei nai tâh tabha saong nai kacua lijang hia mâng gam hia gam huec di [76] nai taluic. Nan mâng abih drei pa-nraong iw pa-nraong hanuk saong abih drei mik wa adei sa-ai urang marai aen di nai taluic di grep nagar marai aen. Baruw mâng

nai taluic ndem abih baoh panuec krung ru-mbah ri-mbâp di dalam aia tathik habar lijang nai taluic ndem abih. Baruw mâng pa-nraong iw pa-nraong hanuk mik wa adei sa-ai urang halei lijang haok ia mata ka nai taluic je. Bruw mâng patao kaoh sa binah palei brei ka ong saong muk nan bayar en ngai ong su muk nan. Blaoh patao brei dalah krung nai taluic manyim nan ka muk nan. Blaoh patao brei ka ong saong muk nan sa ratuh radaih padai saong sa ratuh jien blaoh tel patao luic rai cei Balaok La-u [77] tagok rai jieng patao mayah hadei cei Balaok La-u luic rai nan anâk Balaok La-u tagok rai jieng patao wek.